

www.jyu.fi/agecare

*Sosiaali- ja
terveysvaliokunta*

11.10.2024

Eduskunta

***HE 109/2024 vp Hallituksen
esitys eduskunnalle valtion
talousarvioksi vuodelle 2025***

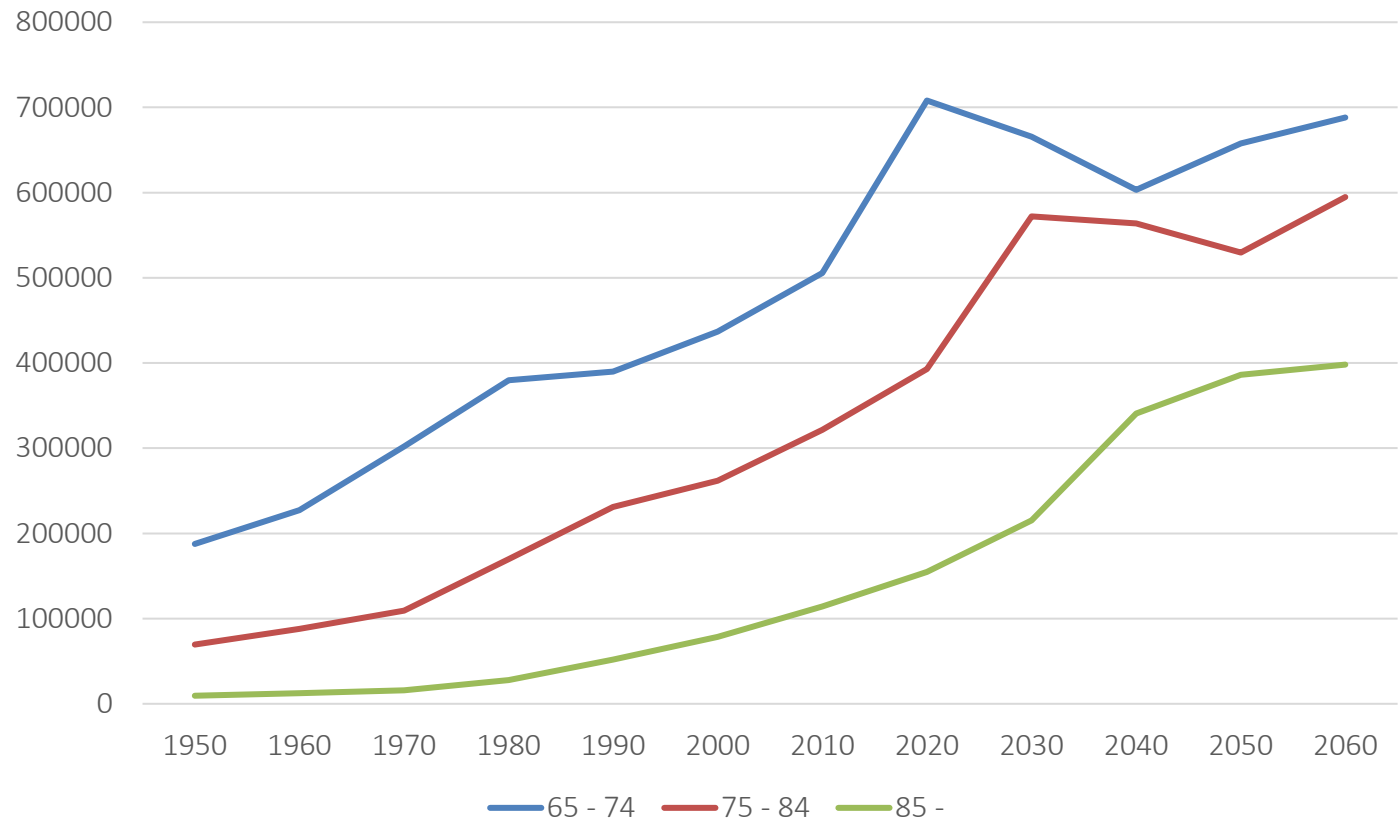
*Teppo Kröger
Jyväskylän yliopisto*

Vuoden 2025 talousarvio

- Valtio rahoittaa sosiaali- ja terveyspalveluja vuonna 2025 26,2 miljardilla eurolla, lisäystä 1,6 mrd euroa
- Vanhuspalvelujen resursseja ei eritellä hyvinvointialueiden muista voimavaroista
- Talousarvio ei siten tarjoa mitään tietoa siitä, ovatko vanhuspalveluihin ensi vuodelle varatut resurssit riittäviä vai eivät

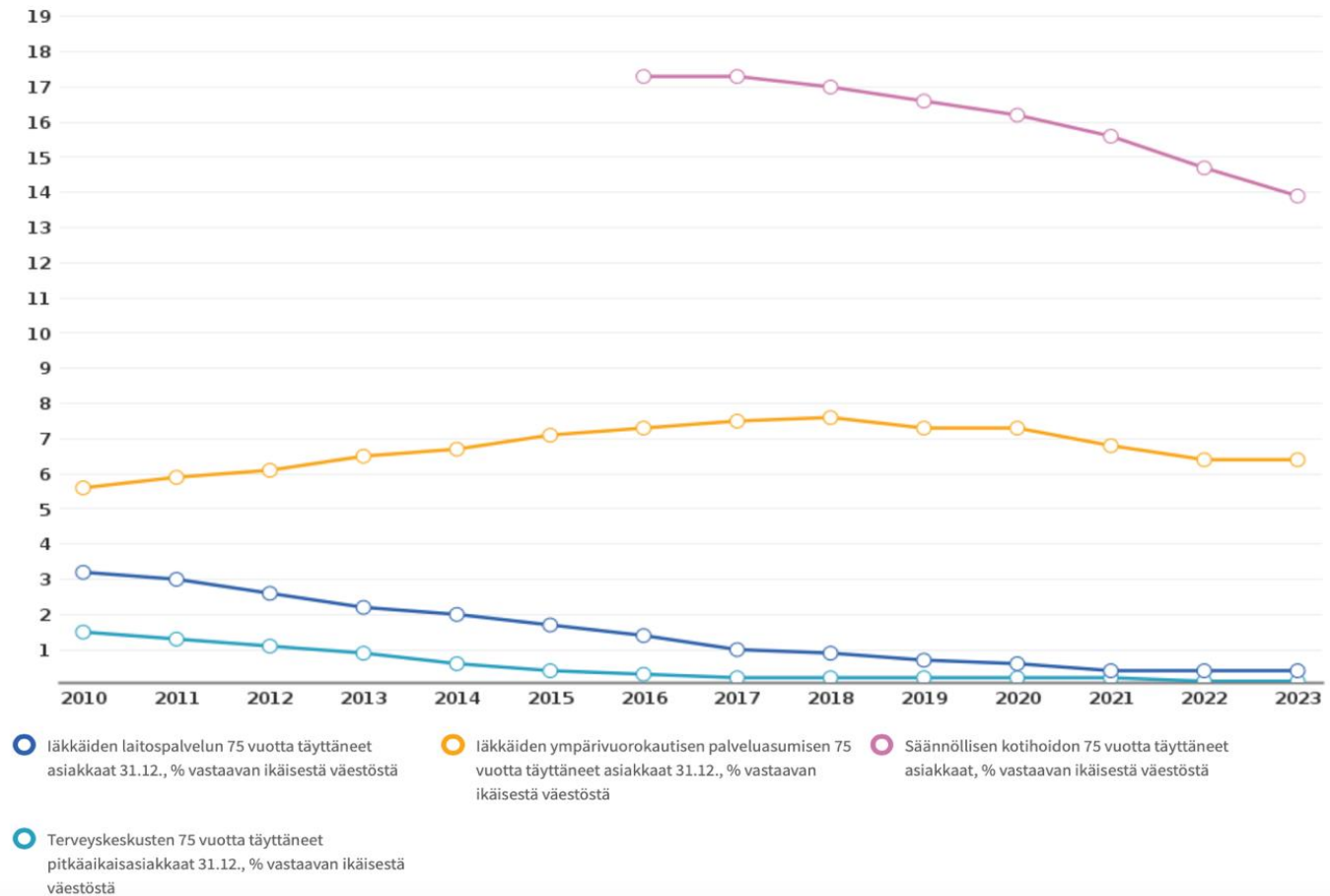
Väestön ikääntyminen

Tilastokeskus:
Väestötilasto
(1950-2020),
Väestöennuste
(2030-2060)

Vanhuspalvelujen kattavuus (75+)

Alue: Koko maa Sukupuoli: Yhteensä

Yhteenveto

- Vanhimman ikäryhmän koon nopea kasvu johtaa väestötasolla väistämättä avun ja hoivan tarpeiden lisääntymiseen
- Kolmasosa ympärivuorokautisen hoidon ikäryhmäkattavuudesta on hävinnyt vuosina 2010–2023
- Samaan aikaan (vuodesta 2018) on vähentynyt myös kotihoito
- Kummankin palvelun käyttäjämäärä on vähentynyt myös absoluuttisesti, vaikka samaan aikaan vanhimmat ikäryhmät ovat kasvaneet nopeasti

Yhteenveto

- Kodeissa asuu jo nyt runsaasti muistisairaita ja muita runsaasti apua tarvitsevia vanhuksia, jotka eivät saa riittäviä palveluja
- Hyvinvointialueet ovat edelleen vähentämässä vanhustalvelujaan (ostopalvelujen vähennystä ei olla kompensoimassa oman palvelutuotannon lisäämisellä)
- “Kevyemmät palvelut” (yhteisöllinen asuminen, perhehoito, kotihoito) eivät pysty korvaamaan puuttuvaa ympärivuorokautista hoitoa

Yhteenveto

- Jo ennestään heikossa kunnossa ollutta vanhuspalvelujärjestelmää ollaan nyt karsimassa ennen näkemättömällä vauhdilla samaan aikaan, kun palvelutarpeet kasvavat, nekin ennen näkemättömällä vauhdilla
- Mikäli tilanteeseen ei puututa, seurauksena on ikääntyneen väestön merkittävä sisäinen eriarvoistuminen
- Valtion hyvinvointialueisiin kohdistama ohjaus on keskittynyt taloudelliseen ohjaukseen
- Palvelujen saatavuuden ja laadun varmistamiseksi on välttämätöntä tehostaa palvelujen sisällöllistä ohjausta